
Kyrkomötet
Motion 2022:70
av Elisabeth Sandlund och Leif Nordlander

Underhåll av kyrkor av nationellt intresse

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur underhåll och renovering av kyrkor av nationellt intresse ska kunna finansieras, helt eller delvis, av gemensamma medel.

Motivering

Frågan om församlingarnas fastighetsinnehav i allmänhet och ansvar för kyrkobyggnaderna i synnerhet är stor och mångfacetterad. Ett antal åtgärder har vidtagits eller planeras efter kyrkomötets beslut 2016, ”Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningsystem”. Dit hör den komplicerade frågan om överlåtelse till nationell nivå av kyrkobyggnader som inte används.

Även om de problemen löses innebär det ingen avlastning för en församling som är underhållsskyldig för en kyrka som ska fortsätta att användas, inte bara av församlingen själv utan också för gemensamma ändamål, en kyrka som därmed är av nationellt intresse. Ett tydligt aktuellt exempel är Storkyrkan i Stockholm, vars pågående renovering innebär stora, nästintill övermäktiga, kostnader för Stockholms domkyrkoförsamling med färre än 2 700 medlemmar. Varken det bidrag den kyrkoantikvariska ersättningen ger eller intäkten av försäljningen av S:t Jakobs kyrka till Stockholms stift räcker till. Församlingen redovisar stora årliga förluster, trots minskad personalstyrka och andra besparingar.

Att Storkyrkan är av nationellt intresse kan det knappast råda något tvivel om. Det handlar inte bara om dess stora kulturhistoriska värden utan också om att kyrkan är en plats för gudstjänster, förrättningar och andra aktiviteter av riksintresse, exempelvis samlingen vid riksdagens början. Det förefaller orimligt att en församling som medlemsmässigt är att jämföra med ett glesbygdspastorat ska bära ansvaret för att kyrkan hålls i gott skick.

Samma problematik men med andra förtecken finns på andra ställen i Svenska kyrkan. Att avgöra vilka kyrkor som är av nationellt intresse är förvisso ett grannlaga arbete men inte omöjligt. Detsamma gäller hur en gemensam finansiering ska kunna ske i en ekonomiskt osäker tid med stora utmaningar. Därför behövs en skyndsamt genomförd utredning.

Bromma den 3 augusti 2022

Elisabeth Sandlund (FK)

Leif Nordlander (FK)